

Diriliş Saati Söyleşi: Akın Oğuz Kaptı

Diriliş Saati Dergisi, Eylül Ekim 2017, Sayı. 35

• Akif ağabeyle ilk karşılaşmanız ve tanışmanız nasıl oldu?

Akif ağabey daha çok gazeteci, yazar, fikir adamı ve belgesel yapımcısı kimliğiyle bilinir. Fakat aynı zamanda makine mühendisidir. Bu yönü pek bilinmez. Yıldız Üniversitesi, <http://www.hukukihaber.net/mesleki-hukuk/genc-avukatin-isyani-benim-artik-meslegimden-umudum-kalmadi-h99061.html>line Makine Mühendisliği Bölümü mezunudur.

1982 yılında, YTÜ/Makine Mühendisliği Bölümü'ne başladığımda tanıştığım ve kampüsün hemen bitişiğindeki Yıldız-Hamidiye Camii'ndeki programlarda dostluğu ilerlettiğim bazı arkadaşlar, Fatih/Hırka-i Şerif'teki bir öğrenci evinde kalıyorlardı. Biz de Fatih/Çarşamba'da oturuyorduk o zamanlar. Arkadaşların daveti üzerine bu evdeki ders halkasına katılmaya başladım. Akif ağabey de bu evde bir dönem kalmıştı. Dolayısıyla ilk tanışmamız bu şekilde gerçekleşmiş oldu.

• Akif ağabeyle dostluğunuz nasıl devam etti?

Öğrencilik döneminde, daha çok da Hırka-i Şerif'teki o öğrenci evinde, zaman zaman Akif Ağabey ile karşılaşıyorduk. O döneme ait olarak hatırladığım çalışmalarından birisi, Akif Ağabeyin Afganistan/Pakistan gezi notlarını aktardığı sunumuydu. Sunumu öğrenci evinde gerçekleştirmiş ve sunum sırasında, şu eski tip slayt makinelerinden birini ve gezi sırasında kendi çektiği resimlerden oluşturduğu slaytları kullanmıştı. Bu sunum bende etki bırakan, ümmet bilinci kazanmama katkı sağlayan bir sunum olmuştu. Demek dünyanın böyle uzak coğrafyaları vardı ve dinde kardeşlerimiz oralarda çeşitli sıkıntılar/acılar çekiyordu öyle mi? Demek Güneş ve Ay oralarda da aynı buradaki gibi görünüyordu öyle mi? Aramızdan birinin savaş bölgesine gitmesi ve incelemelerde bulunup geri dönüp izlenimlerini bize aktarması benim için o zamanlar “şaşırtıcı”, “etkileyici” ve hatta “hayranlık uyandırıcı” bir durumdu.

Mezuniyet sonrası dönemde Akif Ağabey ile sık görüşme imkânımız olmadı. O ufku geniş bir dava ve fikir adamı olarak sürekli Müslüman coğrafyaların başka bir kesitindeydi. Ben ise yeni mezun bir çaylak mühendis olarak piyasada ne yapacağım telaşıyla bir süre özel sektörde çalıştıktan sonra, 207. Dönem Asteğmen olarak 1,5 yılım Ankara'da, arkasından 1,5 yılım yurt dışında ve daha sonraki 10 yılım da Öğretim Görevlisi olarak Kocaeli Üniversitesi'nde geçti. Son 15 yıldır da Sakarya'dayım. Yani mezuniyet sonrası İstanbul'dan uzak kaldım. Fakat ilişkilerim hep devam etti. Zaman zaman çeşitli ortamlarda karşılaşıyorduk fakat daha çok uzaktan takip ediyordum. O yazıyor, biz okuyorduk. O Müslüman coğrafyaların dört bir yanını geziyor, biz izlenimlerini yazılarından takip ediyorduk. O çeşitli belgeseller çekiyor, biz seyrederek bu çalışmalardan istifade ediyorduk.

Bir de doğa yürüyüşlerinde yolumuz kesişiyordu. Akif ağabey tabiatla hemhal olmayı ve doğa fotoğrafları çekmeyi çok severdi. Kocaeli-Sakarya bölgesi de bu anlamda çok cazip seçenekler sunan mümbit bir bölgeydi. Zaman zaman “Bize rehberlik yap, şöyle dağlara doğru uzanalım” talepleri geliyor, ben de memnuniyetle kabul ediyordum. Mesela birkaç yıl önce ailecek gelmişlerdi. İzmit Yuvacık Camii’nde buluşup, Yuvacık Barajı yolunu ve Serindere Kanyonu sırtlarını takiben Ercova Yaylası’na gitmiştik. Güncel konuları tabiatın kucağında Akif Emre farkıyla değerlendirme imkânı bulmuştuk. Vefatından birkaç ay önce de, yine böyle bir vesileyle, Osman Arı ile birlikte Sakarya’ya gelmişti. Birlikte Doğançay Şelalesi’ne yürümüştük. O gezi Akif Emre ile son karşılaşmamız oldu.

- **Akif Emre, Müslümanlar arasındaki vahdetin önemini sık sık vurgulardı. Bu noktada neler söylersiniz?**

Akif Emre ümmet bilincini kuşanmış bir ağabeyimizdi. Konuştuğu birçok ortamda ümmet ile ilgili meseleleri ön plana çıkarırdı. İslam bilgi/düşünce sisteminin her ekolünü değerli bulan, İslam medeniyetinin her taşına vurgun, İslam coğrafyasının her tarafını kucaklayan bir ufka sahipti. Ondaki ümmet bilinci ve medeniyet tasavvuru, onu tüm mazlum Müslümanların dertleriyle dertlenmeye zorluyordu. İslâm Dünyasının her tarafıyla ve buralarda karşılaşılan sorunlarla yakından ilgiliydi. Filistin, Bosna, Endülüs, Arnavutluk, Yemen, Malezya, Endonezya ve diğer beldelere kadar uzanan büyük bir coğrafya her zaman onun ilgi alanındaydı. Moriskolarla, Boşnaklarla, Arnavutlarla, Araplarla, Afganlarla, hülasa ümmetin tüm renkleriyle hemhal oldu. Sana’dan Halep’e, Bosna’dan Üsküp’e, Peşaver’den Kudüs’e İslam coğrafyasının hemen hemen her tarafına gerçekleştirdiği ziyaretler; bu bölgelerde yaşayan Müslümanların dertleriyle ilgili olarak yazdığı yazılar; İslam medeniyetinin kadim şehirleriyle ilgili olarak gerçekleştirdiği belgesel çalışmaları bu kaygının şahitleridir.

- **Akif Emre'nin Türkiye İslamcılığı açısından durduğu yer neresidir?**

Türkiye’de İslamcılık son 50 yılın hikâyesidir. Bireysel ve toplumsal arınmayı önceleyen bir yaşam biçiminin tesisi uğrunda mücadeleyi öngören İslamcılık kavramının Türkiye’de tabanını genişletmeye başlaması yarım yüzyıllık bir geçmişe dayanır. Özellikle 70’li yıllarda tercüme eserlerle birlikte İslam’ın medeniyet tasavvurunun ihyası ve öze dönüş düşüncesi yaygınlık kazanmaya başladı. Ancak 90’lı yıllardan itibaren İslamcılar yavaş yavaş iddialarından vazgeçmeye, ancak küresel güçlerle uzlaşarak var olunabileceğine inanmaya, modernizmle daha çok bütünleşmeye ve İslami değerlerin yerine liberal değerleri ikame etmeye başladılar. Türkiye’deki İslamcılık hareketinin karakterinin dönüşümü son 15 yılda daha da hızlandı. İslamcı camiada daha önceki dönemlerde konuşulan konularla son dönemde gündemi meşgul eden konular arasında ciddi ayrışmalar oldu.

Bir İslamcının, bu kimliğinden vazgeçmesinden sonra dindarlığını muhafaza etmeye devam etmesi, onun iddialarından vazgeçmiş olmasını perdeleyebiliyor. Oysa bu tanıma uyan kişile-

rin geçmişteki ve şimdiki duruş ve söylemleri karşılaştırmalı olarak incelendiğinde, birçoğunun iktidarın nimetlerinden faydalanabilmek için ciddi anlamda makas değiştirdiği, diğer taraftan iddialarından vazgeçmeyenlerin ise dışlandıkları ve iktidara yakın çevrelerde kendilerine yer bulamadıkları (ya da bulmak istemedikleri) açıkça gözlemlenebiliyor.

1957 doğumlu olan ve 1976 yılında Fatih'te Vakıflar yurdunda kalmaya başlayan bir üniversite öğrencisi olarak Akif Emre'nin hayatı, İslamcılığın yukarıda çizilen genel çerçevesiyle eşzamanlılık göstermektedir. Akif Ağabey 10 yaşından itibaren kendisini bu hikâyenin ortasında bulmuştur.

İskender Paşa onun ilkokullarından birisiydi. Dervişvari tarzını bir parça buradan almış olsa gerektir. Daha sonra beslendiği başlıca kaynaklar Necip Fazıl ve Büyük Doğu hareketi ile Sezai Karakoç ve Diriliş hareketiydi. Köklerini buralara sağlam salmıştı. Buralardan aldığı maya sağlam tutmuştu. Öyle ki, siyaset ve iş dünyasında yer edinen “eski dostlar”dan birçokları, sonraki dönemlerde dalga dalga gelen şiddetli rüzgârlarda sağa sola savrulurken, O dimdik ayakta kalmayı, her ahvalde onurlu ve vakarlı duruşunu korumayı bilmiştir.

Bu anlamda, Akif Emre iddialarından vazgeçmeyen, duruşunu bozmayan ender isimlerden birisiydi. Birikimleri, kapasitesi ve zirvelerdeki isimlerle olan eski dostlukları dikkate alındığında, eğer isteseydi bürokraside hızla yükselebilecek bir imkana sahip olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Fakat o onaylamadığı bu sistemin bir parçası olmaktansa inandığı doğruları ısrarla yazan birisi olmayı tercih etti. Hiçbir zaman makama ve servete tenezzül etmedi. İçinde 20.000'e yakın kitap bulunan 90 m² lik bir evde yaşadı. İktidarın getirdiği yozlaşmadan kendini uzak tuttu. Yalnızlığa itilmek pahasına da olsa İktidarla arasına mesafe koyan, mütevazı ve onurlu bir hayat yaşayan birisi olmayı tercih etti.

Bunun içindir ki her kesimden insanın takdirini kazandı ve şimdi vefatının ardından herkes arkasından iyi konuşuyor. İktidardaki arkadaşları da Akif Emre'ye her zaman saygı duydular fakat yazdıklarından hoşlanmadılar. Yarım asra yakın süredir fikir üreten bir dava adamı olarak ısrarla dile getirdiği kaygılarına ve eleştirilerine kulak vermediler.

Vefatına yakın yazdığı “Çürüme de umut da hep olacak” başlıklı yazısına çok atıf yapıldı. Bu gerçekten de Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durumu ifade önemli bir yazıydı. Zafer havası olarak yaşanan sürecin aslında bir çürüme olduğunu söylemesi açısından önemsenmesi gereken bir yazıydı. Bu yazıyı vefatından birkaç gün önce yazmış olması da enteresandır. Okurların bu yazıyı arşivden bulup okumaları çok isabetli olur.

• Son olarak sizin için Akif Emre demek ne demek?

Akif abi gazeteci, yazar, belgesel yapımcısı, fikir adamı ve derin bir mütefekkir idi. O, tehlikeyi önceden haber veren bir deniz feneri gibiydi. Doğru yönü işaret eden kutup yıldızı gibiydi. Verimli çağında beklenmedik vefatı büyük kayıp oldu. Çok değerli bir insan olduğunun kendimce şahidiyim.

Eğrinin ve doğrunun, gücün talepleri doğrultusunda şekillendiği bir ortamda Akif Emre'nin adalet ve hakikatten yana tavır alması önemli bir örneklidir. İmanı, inandığı gibi yaşamasıyla, asaletiyle, iktidar sarhoşluğu karşısındaki onurlu duruşuyla, rüzgâr ne taraftan esiyor diye bakmadan düşüncenin namusunu korumasıyla muhaliflerin bile takdirini kazanmayı bilmiştir.

Bir tarafta söyleyecek bir sözü olmayanlar, gözde olmak için, ısrarla söz/makam almaya çabalarlarken; diğer tarafta Akif Emre gibi söyleyecek sözü çok olanlar, vakur bir suskunlukla, kendilerini ön plana çıkarmadan, güncele takılmadan, sözü sakınmadan, derinlemesine yazılarla medeniyet tasavvuru oluşturma gayreti içindeler. Binlerce makalesi, yüzlerce konuşması, onlarca belgeseli (Hicaz Demiryolu-2 Bölüm, Elveda Endülüs-5 Bölüm, Mimar Sinan-6 Bölüm, Osmanlı Şehirleri-7 Bölüm), kurulmasına ve çalışmasına katkı sağladığı vakıf, dernek, yayınevi ve haber siteleri (Bilim ve Sanat Vakfı, İnsan Yayınları, Küre Yayınları, Klasik Yayınları, Akabe Yayınları, Yeni Şafak, Dünya Bülteni, Haberiyyat) ve yayımlanmış dört kitabı (Göstergeler, İzler, Küreselliğin Fay Hattı, Çizgisiz Defter) bunun şahididir.

Sevgili Akif Emre ağabeyi hayırla anıyorum. Mekânı cennet olsun.